

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 11ης Μαΐου 2018

αναφορικά, αφενός, με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και συναφών νομικών πράξεων και, αφετέρου, με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και της οδηγίας 2009/138/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II)

(CON/2018/26)

(2018/C 251/03)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 23 Νοεμβρίου και στις 4 Δεκεμβρίου 2017 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αντίστοιχα, για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών)· του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων)· του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών)· του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 345/2013 σχετικά με τις ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου· του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 346/2013 σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας· του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων· του κανονισμού (ΕΕ) 2015/760 σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια· του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοοικονομικά μέσα και χρηματοοικονομικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων· και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ⁽¹⁾ (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Στις 20 Νοεμβρίου 2017 η ΕΚΤ έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και της οδηγίας 2009/138/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) ⁽²⁾ (εφεξής η «προτεινόμενη οδηγία»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός και η προτεινόμενη οδηγία περιέχουν διατάξεις που επηρεάζουν, αφενός, τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), ήτοι τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, σύμφωνα με την πρώτη και την τέταρτη περίπτωση του άρθρου 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης, αντίστοιχα, και, αφετέρου, τα ειδικά καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ σχετικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τις αναφορές του άρθρου 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο προτεινόμενος κανονισμός και η προτεινόμενη οδηγία αποτελούν μέρος μιας ολοκληρωμένης δέσμης προτάσεων για τη μεταρρύθμιση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας, το οποίο περιλαμβάνει τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου ⁽³⁾. Δεδομένου ότι η δέσμη προτάσεων αφορά

⁽¹⁾ COM(2017) 536 final.

⁽²⁾ COM(2017) 537 final.

⁽³⁾ COM(2017) 542 final.

διαφορετικά καθήκοντα ασκούμενα από το ΕΣΚΤ και την ΕΚΤ, η ΕΚΤ πρόκειται να εκδώσει τρεις ξεχωριστές γνώμες. Επομένως, η παρούσα γνώμη πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με τη γνώμη CON/2018/12, της 2ας Μαρτίου 2018, αναφορικά με πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 σχετικά με τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου⁽¹⁾ και με τη γνώμη CON/2018/19, της 11ης Απριλίου 2018, αναφορικά με πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και συναφών νομικών πράξεων⁽²⁾.

Γενικές παρατηρήσεις

Η ΕΚΤ θα περιορίσει τις παρατηρήσεις της στα εδάφια της πρότασης της Επιτροπής που άπτονται, αφενός, της εφαρμογής της νομοματικής πολιτικής και της προώθησης της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών κατά το άρθρο 127 παράγραφος 2, πρώτη και τέταρτη περίπτωση, αντίστοιχα, και, αφετέρου, των ειδικών καθηκόντων της ΕΚΤ όσον αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τις αναφορές του άρθρου 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης.

Η ΕΚΤ επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των υποδομών χρηματοπιστωτικών αγορών, ιδίως των συστημάτων εκκαθάρισης χρηματοπιστωτικών μέσων, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο τόσο στην εκπλήρωση των βασικών καθηκόντων του ΕΣΚΤ κατά το άρθρο 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης όσο και στην επιδίωξη του πρωταρχικού του στόχου να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών κατά το άρθρο 127 παράγραφος 1 της Συνθήκης⁽³⁾.

Ακόμη, θα μπορούσε να εξεταστεί ο ρόλος της ΕΚΤ ως εποπτικής αρχής των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά το άρθρο 127 παράγραφος 6 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013⁽⁴⁾. Εν προκειμένω υπενθυμίζεται ότι η ΕΚΤ εξέφρασε την έντονη ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η πρόταση EMIR II παρέχει στην ίδια δύο διακριτές ψήφους όταν αυτή εκπροσωπείται στα σώματα εποπτών με τη διττή ιδιότητα της κεντρικής τράπεζας έκδοσης και του επόπτη πιστωτικών ιδρυμάτων που αποτελούν σημαντικά εκκαθαριστικά μέλη κεντρικών αντισυμβαλλομένων⁽⁵⁾.

Η ΕΚΤ υποστηρίζει γενικά τον στόχο του προτεινόμενου κανονισμού να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη και εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών⁽⁶⁾. Για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της εμβάθυνσης και ολοκλήρωσης των κεφαλαιαγορών της ΕΕ η ΕΚΤ θεωρεί αναγκαία την εισαγωγή ενιαίας εποπτείας, τουλάχιστον για συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς. Τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία για τις πανευρωπαϊκές οντότητες και δραστηριότητες ενόψει της διασφάλισης συνοχής και ισοτήτας κατά την εφαρμογή του σχετικού πλαισίου σε ολόκληρη την ΕΕ και, κατ' επέκταση, ενόψει της αποτροπής του κανονιστικού αρμπιτράζ μέσω της διασυννοριακής μετατόπισης των εργασιών⁽⁷⁾. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, η ενιαία εποπτεία θα μπορούσε να είναι πρόσφορη και για τους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και τους διαχειριστές κρίσιμων δεικτών αναφοράς στο πλαίσιο μιας άρτιας Ένωσης Κεφαλαιαγορών⁽⁸⁾.

Ειδικές παρατηρήσεις

1. Ο ρόλος της κεντρικής τράπεζας έκδοσης σε θέματα κεντρικών αντισυμβαλλομένων

1.1. Η ΕΚΤ υποστηρίζει την ανάγκη επανεξέτασης της δομής διακυβέρνησης της ΕΑΚΑΑ. Θεωρεί επίσης άκρως σημαντική τη συμμετοχή εκπροσώπου της ίδιας στο συμβούλιο εποπτών, ως μόνιμου μέλους χωρίς δικαίωμα ψήφου, στο πλαίσιο της εντολής νομοματικής πολιτικής που έχει αναλάβει. Τούτο θα διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας, του συντονισμού και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εποπτικών αρχών και της ΕΚΤ ως κεντρικής τράπεζας έκδοσης

⁽¹⁾ Γνώμη CON/2018/12 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 2ας Μαρτίου 2018, αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 σχετικά με τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΕ C 120 της 6.4.2018, σ. 2). Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽²⁾ Γνώμη CON/2018/19 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 11ης Απριλίου 2018, αναφορικά με πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και συναφών νομικών πράξεων. Η εν λόγω γνώμη δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽³⁾ Βλ. παράγραφο 4.1 της γνώμης CON/2017/39 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 4ης Οκτωβρίου 2017, αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν καθώς και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών (ΕΕ C 385 της 15.11.2017, σ. 3).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

⁽⁵⁾ Βλ. παράγραφο 1.1 της γνώμης CON/2017/39.

⁽⁶⁾ Βλ. σελίδες 1 και 18 της εισήγησης του Ευρωσυστήματος επί της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής «Οικοδόμηση Ένωσης Κεφαλαιαγορών», Φεβρουάριος 2015 (εφεξής η «εισήγηση του Ευρωσυστήματος επί της Πράσινης Βίβλου για την Ένωση Κεφαλαιαγορών»), τα οποία δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

⁽⁷⁾ Βλ. σελίδα 18 της εισήγησης του Ευρωσυστήματος επί της Πράσινης Βίβλου για την Ένωση Κεφαλαιαγορών.

για το ευρώ, η οποία έχει ύψιστη σημασία για τις προτεινόμενες μορφές ενίσχυσης του ρόλου της κεντρικής τράπεζας έκδοσης βάσει της πρότασης EMIR II ⁽¹⁾. Η ΕΚΤ επικροτεί τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που διατυπώνονται στην πρόταση EMIR II, οι οποίες αποσαφηνίζουν τα καθήκοντα που ανατέθηκαν στην εκτελεστική σύνοδο για τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους, η αρμόδια κεντρική τράπεζα έκδοσης της οποίας είναι μόνιμο μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου ⁽²⁾.

- 1.2. Οι εν λόγω αλλαγές είναι απαραίτητες για να οριοθετηθούν ευκρινώς οι αποκλειστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων της εκτελεστικής συνόδου για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους σε θέματα που τους αφορούν σε σχέση με εξουσίες που έχουν ανατεθεί στο εκτελεστικό συμβούλιο της ΕΑΚΑΑ σε θέματα άσχετα με τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους. Δεδομένης της εκπροσώπησης της ως κεντρικής τράπεζας έκδοσης στην ως άνω εκτελεστική σύνοδο, η ΕΚΤ θεωρεί ότι η συγκεκριμένη διευκρίνιση θα καταστήσει δυνατή την ουσιαστική και αποτελεσματική συμμετοχή των μελών του ΕΣΚΤ στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την ανταλλαγή απόψεων επί θεμάτων άμεσα συνδεδεμένων με την εκπλήρωση των προβλεπόμενων στις Συνθήκες βασικών καθηκόντων του ΕΣΚΤ και την επίτευξη του πρωταρχικού του στόχου, ήτοι τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών ⁽³⁾.

Φρανκφούρτη, 11 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Βλ. παράγραφο 7 της γνώμης CON/2017/39. Βλ. και την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματοπιστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την εγγραφή και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών, COM(2017) 208 final.

⁽²⁾ Βλ. τροποποίηση εκκρεμούσας πρότασης κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν, καθώς και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών (πρόταση της Επιτροπής EMIR II), COM (2017) 539 / F1, η οποία δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής (www.ec.europa.eu).

⁽³⁾ Βλ. παράγραφο 2.1 της γνώμης CON/2017/39.